

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Josefem Strakou ve věci

žalobkyně: **J. S. CH.**
narozena X
státní příslušnice Indie
t. č. v Z. P. Z. C. X

zastoupená advokátem Mgr. Umarem Switatem
sídlem Dědinova 2011/19, 148 00 Praha 4
adresa pro doručování: X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 10. 2020, č. j. OAM-111/LE-BE01-P07-PS-2020, o zajištění,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 10. 2020, č. j. OAM-111/LE-BE01-P07-PS-2020, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinna zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku ve výši 6 800 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Umara Switata, advokáta.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a dosavadní průběh řízení

1. Žalobkyně byla dne 6. 10. 2020 zastížena hlídkou Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy, odbor cizinecké policie (dále jen „Policie ČR“) za výdejním okénkem v restauraci rychlého občerstvení provozované společností L. P. s. r. o., na adrese X, a byla vyzvána k předložení dokladu totožnosti. Žalobkyně se identifikovala cestovním pasem Indie. Při kontrole tohoto cestovního pasu však bylo zjištěno, že se v něm nachází otisk přechodového razítka osvědčující vstup do Schengenského prostoru dne 3. 2. 2017, a to na Letišti Praha-Ruzyně. Lustrací v evidenci nežádoucích osob bylo dále zjištěno, že žalobkyně zde byla vedena v době od 21. 6. 2019 do 27. 7. 2019, neboť jí bylo na základě rozhodnutí ze dne 10. 6. 2019, č. j. KRPA-220610-14/ČJ-2019-000022-SV, které nebylo právní moci dne 21. 6. 2019, uděleno správní vyhoštění na dobu jednoho roku (dále jen „rozhodnutí o správním vyhoštění“). Policie ČR následně vyrozuměla příslušného státního zástupce, který však nedal souhlas se zadržením ani se zahájením úkonů trestního řízení, a to pro obtížnou prokazatelnost subjektivní stránky přečinu, tak i pro nízkou společenskou škodlivost. Policie ČR proto žalobkyni zajistila postupem dle § 27 odst. 2 zákona č. 278/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a to na dobu 48 hodin.
2. Dne 7. 10. 2020 byla žalobkyně vyslechnuta za přítomnosti tlumočníka. Vypověděla, že se narodila v Indii ve městě T., do České republiky přicestovala v únoru 2017 za účelem studia, tehdy měla rovněž vyřízeno povolení k pobytu za účelem studia. V současné době však již nestuduje, ostatně ani tehdy nemohla, neboť celé studium byl podvod. Žalobkyně v rámci výpovědi připustila, že si je vědoma, že jí bylo uloženo správní vyhoštění na dobu 1 roku a že obdržela i výjezdní příkaz, rovněž připustila, že si je vědoma, že se nerespektováním tohoto rozhodnutí dopustila protiprávního jednání. Zmínila, že se proti rozhodnutí o správním vyhoštění odvolávala, vyřizoval to za ni právník, věděla, že její odvolání bylo zamítnuto, přesné důvody však neznala. Žalobkyně prohlásila, že je zdravá, neužívá žádné léky, nenavštěvuje žádného lékaře, avšak zdravotní pojištění má. Vyloučila, že by v minulosti žádala v České republice o azyl. Dále prohlásila, že v současnosti žije na adrese X, je to pronajatý byt, v němž bydlí od června 2020. Byt má pronajatý spolu se svým přítelem jménem G. V., jenž je rovněž indické národnosti, žijí spolu tři roky, i on sem přijel v roce 2017 studovat. Přítel ji finančně podporuje, ona sama v České republice nepracuje, přičemž v provozovně rychlého občerstvení, kde byla kontrolována policií, pouze byla za výdejním okénkem, ale nic jí tam neplatí. Žalobkyně sdělila, že je schopna složit částku ve výši 50 000 Kč. Žalobkyně dále uvedla, že v České republice žádné příbuzné nemá, v Indii má matku a sestru, s nimiž je v pravidelném kontaktu a které žijí v rodinném domě jejich prarodičů. V Indii byla naposledy v únoru 2017 před vycestováním do České republiky, nemá tam žádný majetek a nemá se tam kam vrátit, a to kvůli rodinným záležitostem, které však nechtěla v průběhu výpovědi blíže rozvádět. Žalobkyně přitom vyloučila, že by jí v Indii hrozilo nějaké nebezpečí, za jedinou překážku považovala oddělení od přítele, se kterým se chtěla vzít. Připustila, do Indie odcestuje dobrovolně a pojedje sama, přítel zůstane v České republice.
3. Rozhodnutím ze dne 7. 10. 2020, č. j. KRPA-260623-20/ČJ-2020-000022-ZSV, Policie ČR rozhodla o zajištění žalobkyně na dobu 30 dnů (dále jen „první rozhodnutí o zajištění“) s odkazem na § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území

České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Z odůvodnění vyplývá, že Policie ČR dospěla k závěru, že z jednání žalobkyně je zřejmá existence nebezpečí maření výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění, neboť neplnila-li povinnosti uložené jí tímto rozhodnutím, pak neskýtá záruku, že bude plnit povinnosti jiné. Policie ČR přihlédla rovněž k tomu, že žalobkyně si je protiprávního jednání vědoma, přesto svůj neoprávněný pobyt neřešila a nepokusila si jej nijak legalizovat. Její protiprávní jednání bylo odhaleno až v rámci kontroly policejní hlídkou, navíc v okamžiku kontroly vykonávala pracovní činnost, ke které nebyla oprávněna. Policie ČR proto usoudila, že žalobkyně je schopna udělat cokoliv, jen aby se vyhnula povinnosti vycestovat do domovského státu. Policie ČR se rovněž zabývala případnou možností uložení zvláštních opatření podle § 123b a) až d) zákona o pobytu cizinců, která však vyhodnotila jako nedostačující. Zde Policie ČR přihlédla k předešlým jednáním žalobkyně spočívající v nerespektování rozhodnutí o správním vyhoštění a usoudila, že toto jednání neskýtá žádnou záruku, že žalobkyně by žalobkyně respektovala opatření v podobně zdržování se na jí oznámené adrese, nebo v podobně zdržování se na adrese určené policií, nebo v podobě osobního se ohlašování na policii. V této souvislosti bylo přihlédnuto rovněž k tomu, že žalobkyně nemá v České republice žádné závazky ani majetek, navíc uváděná adresa, kde má pronajatý byt, dle dostupných informačních systému neexistuje, přičemž v průběhu řízení ani nebyla předložena žalobkyní uváděná nájemní smlouva. Opatření v podobě složení peněžních prostředků bylo shledáno jako nedostačující z důvodu, že žalobkyní navrhnutá částka 50 000 Kč byla vyhodnocena jako nedostačující v poměru k intenzitě protiprávního jednání. V závěru rozhodnutí o prvním zajištění Policie ČR zdůraznila intenzitu nebezpečí spočívající v riziku nedobrovolného odcestování žalobkyně a maření výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění, současně vyzdvihla zájem na dodržování podmínek pro vstup a pobyt cizinců na území. Jakákoliv mírnější opatření byla shledána na nedostatečná.

4. Dne 9. 10. 2020 byla žalobkyně předána do Z. P. Z. C. X (dále jen „ZZC X“). Téhož dne zde žalobkyně podala žádost o udělení mezinárodní ochrany.
5. Dne 13. 10. 2020 žalovaný vydal rozhodnutí pod č. j. OAM-111/LE-BE01-P07-PS-2020 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž podle § 46a odst. 1 písm. c) a odst. 5 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), o přezajištění žalobkyně s dobou trvání zajištění do 26. 1. 2021. Žalovaný vyšel ze skutkových zjištění Policie ČR, přičemž zdůraznil existenci rozhodnutí o správním vyhoštění a výjezdního příkazu, které žalobkyně nerespektovala, a proto dospěl k závěru, že na straně žalobkyně jsou dány důvody, pro které by mohla v případě propuštění ze zajištění představovat nebezpečí pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek, a proto je nutno vést řízení o její žádosti o udělení mezinárodní ochrany za současného omezení její osobní svobody. Žalovaný přihlédl k tomu, že žalobkyně na jednu stranu tvrdila, že v České republice nepracuje, navzdory tomu byla policejní hlídkou přistižena za prodejným pultem v restauraci, přičemž nebylo možno považovat za věrohodné její tvrzení, že by měla možnost se pohybovat v části pro personál a současně vykonávat danou činnost bezplatně. Žalovaný vzal dále v potaz rozpory ve výpovědi žalobkyně, která uvedla u svého přítele G. V. rok narození 1989, ačkoliv dle cizineckého informačního systému je jeho rok narození 1988, přičemž dle žalovaného by šlo očekávat lepší znalost o údajích osoby, s níž údajně žije tři roky ve společné domácnosti. Navíc i jmenovaný G. V. nemá platné povolení k pobytu, a tedy na území České republiky pobývá nelegálně. Žalovaný dále zohlednil, že žalobkyně sice tvrdila, že po tři roky žije s přítelem v pronajatém bytě na

základě nájemní smlouvy, kterou ovšem nedoložila. Navíc žalobkyní uváděná adresa X, neexistuje a není zde označena žádná nemovitost, proto lze pochybovat o věrohodnosti žalobkynina prohlášení. Žalovaný konečně zohlednil, že žalobkyně neuvedla žádné objektivní skutečnosti bránící jí ve vycestování do země původu, naopak zdůraznil část výpovědi, ve které žalobkyně uvedla, že do vlasti vycestuje dobrovolně a že jí v tom nic nebrání, přičemž v České republice nemá žádné přátele ani jiné vztahy či závazky. Žalovaný rovněž vyhodnotil, že podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je zjevně účelové, neboť až do svého zajištění žalobkyně neměla potřebu o mezinárodní ochranu žádat. Pokud jde o stanovení doby zajištění 26. 1. 2021, vycházel žalovaný z toho, že rozhodnutí o žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu by mohlo být rozhodnuto přibližně v polovině standardní zákonem stanovené šestiměsíční lhůty, tedy přibližně do 90 dnů, přihlédl k délce doručování a také ke lhůtě pro podání případné žaloby, a tedy shledal, že celková lhůta pro zajištění činí 110 dnů, což je v zákonem přípustném rozsahu.

II. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

6. Žalobkyně označila napadené rozhodnutí za nezákonné a nepřezkoumatelné. Nesouhlasí s hodnocením žalovaného, že by se měla vyhýbat své povinnosti vycestovat z území, a současně se ohrazuje proti tvrzení o předjímání výsledku o řízení její žádosti o udělení mezinárodní ochrany, zvláště když jde o žádost prvou a nikoli opakovanou. Žalobkyně přitom nepředpokládá, že by řízení o její žádosti mělo být ukončeno do 26. 1. 2021, kdy bude za zajištění propuštěna, a proto je nadbytečné ji zajistit. Žalobkyně však především zdůrazňuje, že na území České republiky má kvalitní rodinné a sociální zázemí, má zde trvalý partnerský vztah s občanem Indie, který je bezúhonný. Žalobkyně se ke svému partnerovi cítí smluvně vázána a nehodlá své bydliště měnit, je tedy prokazatelně v dosahu žalovaného, navíc v případě nevyhovění žádosti o mezinárodní ochranu může poskytnout záruku dostatečných prostředků k vycestování. Proto je přesvědčena, vůči ní lze účinně uplatnit § 47 zákona o azylu, neboť není důvodné se domnívat, že by mohla představovat vážné nebezpečí pro bezpečnost státu a veřejný pořádek, ani u ní neexistuje vážné nebezpečí útěku či vyhýbání se povinnosti vycestovat z území. Jejím propuštěním ze zajištění by jistě nebyl ohrožen průběh řízení o její žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Dle žalobkyně proto žalovaný při aplikaci § 46a až § 47 zákona o azylu překročil meze správního uvážení, neboť pokud by tato ustanovení byla aplikována vždy tímto způsobem, mohl by být zajištěn každý cizinec, kterému bylo uloženo správní vyhoštění, což zřejmě nebylo úmyslem zákonodárce.
7. Žalobkyně dále namítá, že má důvodnou obavu hrozícího vážného nebezpečí v zemi původu, neboť považuje za nesporný fakt, že je v zemi původu ohrožena na životě a tamní policejní orgány jí v případě návratu nebudou schopny zajistit bezpečnost. Rovněž je třeba vzít v potaz její rodinné zázemí a zajištění druhem a finanční zázemí. Napadené rozhodnutí proto představuje nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobkyně a jejího druha, velmi citelně se jí dotýká a znamená znemožnění intenzivního rodinného života. Jde o výrazný zásah do osobní svobody žalobkyně v podmínkách srovnatelných s vězněním, proto by odůvodnění napadené rozhodnutí, jehož následky jsou tak závažné, mělo být nezpochybnitelné. V této souvislosti žalobkyně poukazuje na porušení čl. 10 odst. 2 Listiny a čl. 8 odst. 1 Evropské úmluvy o lidských právech a základních svobodách.
8. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě vyslovil nesouhlas s argumentací žalobkyně. Má za to, že z napadeného rozhodnutí je jasně seznatelné, z jakých podkladů vycházel, jak je

hodnotil a k jakým závěrům dospěl, a je tedy zřejmé, proč se lze oprávněně domnívat, že by žalobkyně mohla představovat nebezpečí pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek ve smyslu § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu. Žalovaný poukazuje na argumentační rozpor v žalobě, kde je vyjadřována obava z návratu do domovské země, ačkoliv v průběhu správního řízení žalobkyně tvrdila, že vycestuje dobrovolně s tím, že jí tam nic nehrozí a že jí ve vycestování nic nebrání, ostatně nabízela složení finančních prostředků ve výši 50 000 Kč. Účelově působí i podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kterou podala až po zajištění Policií ČR, ačkoliv jí nic nebránilo podat tuto žádost dříve. Žalovaný má tedy za to, že žalobkyně spojuje překážky k vycestování výhradně se soužitím se svým přítelem, s nímž žije ve společné domácnosti. K tomu žalovaný znovu připomněl, že dle lustrací v cizineckém informačním systému se osoba totožnosti G. V., narozen X, nikdy do České republiky nepřicestovala ani zde nepobývala, v systému figuruje pouze G. V., narozen X, který by mohl být osobou, jehož měla žalobkyně na mysli, přestože u přítele, s nímž údajně žije tři roky ve společné domácnosti, by bylo možno očekávat lepší znalosti jeho osobních údajů. Navíc ani tato osoba nedisponuje platným povolením k pobytu. Dle žalovaného napadené rozhodnutí nepředstavuje ani nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobkyně, navíc její tvrzení působí účelově. Žalovaný dále nesouhlasí, že by dostatečně nezvážil všechna alternativní opatření, naopak se s tím v odůvodnění napadeného rozhodnutí vypořádal a výslovně zdůraznil, proč by zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu nebylo v případě žalobkyně účinné, o čemž svědčí nejen to, že žalobkyně naprosto nerespektuje právní řád a neplní uložené povinnosti, ale také její zcela účelové jednání. Žalovaný proto navrhl žalobu zamítnout.

III. Posouzení soudem

9. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (§ 46a odst. 7 zákona o azylu), osobou k tomu oprávněnou a obsahuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).
10. Soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
11. Podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu „[m]inisterstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže je důvodné se domnívat, že by mohl představovat nebezpečí pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek.“
12. Podle § 47 odst. 1 zákona o azylu „[z]vláštním opatřením se rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany
 - a) zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo
 - b) osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené.“
13. Podle § 47 odst. 1 zákona o azylu „[m]inisterstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k

zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.“

14. V posuzované věci není sporu o tom, že žalobkyně pobývá na území České republiky bez platného pobytového oprávnění a že jí bylo pravomocně uloženo správní vyhoštění, které nesplnila (tyto skutečnosti žalobkyně v žalobě ani v průběhu správního řízení nijak nezpochybňovala). Jádrem sporu je otázka, zda v případě žalobkyně mohly být splněny podmínky k tomu, aby byla za účelem realizace správního vyhoštění – a paralelně zahájeného řízení o žádosti o mezinárodní ochranu – omezena na osobní svobodě ve formě zajištění podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu, nebo zda připadala v úvahu mírnější zvláštní opatření.
15. Soud souhlasí s žalovaným potud, že žalobkyně nepochybně jednala protiprávně, nerespektovala-li povinnost uloženou jí rozhodnutím o správním vyhoštění, resp. neodcestovala-li dobrovolně z území ve lhůtě stanovené výjezdním příkazem. Soud tedy nerozporuje, že žalobkyně skutečně pobývala na území více než roku neoprávněně, a že v době jejího prvního zajištění nepochybně existovaly důvody k tomu, aby opustila území. Navzdory tomu se však soud nemůže ztotožnit s úvahovými závěry žalovaného, že bylo nezbytně nutné omezovat žalobkyni na svobodě.
16. Otázkou výkladu § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu se opakovaně zabývala judikatura správních soudů. Klíčovým je rozsudek Nejvyššího správního ze dne 17. 9. 2013, č. j. 5 Azs 13/2013-30, č. 2950/2014 Sb. NSS (dostupný jako všechna zde uváděná soudní rozhodnutí na www.nssoud.cz), v němž bylo vyloženo, že *„za nebezpečí pro veřejný pořádek ve smyslu § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu je třeba považovat pouze hrozbu takového jednání, které bude představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti, přičemž je nutno zohlednit individuální okolnosti života cizince a přihlédnout k jeho celkové životní situaci.“* Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku navázal na usnesení svého rozšířeného senátu ze dne 26. 7. 2011, č. j. 3 As 4/2010-151, č. 2420/2011 Sb. NSS, v němž byl vyložen pojem „narušení veřejného pořádku“, čímž *„...může být jen takové jednání, které bude představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti (viz čl. 27 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES). I v takovém případě je však nutno zohlednit individuální okolnosti života cizince a přihlédnout k jeho celkové životní situaci.“* V navazujících rozsudcích pak Nejvyšší správní soud opakovaně vyložil, že samotný nelegální pobyt cizince, byť ve spojení s nerespektováním rozhodnutí o správním vyhoštění, ještě nepostačuje pro závěr, že cizinec představuje nebezpečí pro veřejný pořádek (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 3. 2016, č. j. 5 Azs 2/2016-30, ze dne 16. 12. 2013, č. j. 5 Azs 17/2013-22, ze dne 5. 2. 2014, č. j. 1 Azs 21/2013-50, či ze dne 16. 4. 2015, č. j. 7 Azs 71/2015-31). Aby se jednalo o nebezpečí pro veřejný pořádek, musí se jednat o případy, kdy intenzita porušování právního řádu již dosahuje trestněprávních rozměrů, typicky když jde o cizince, jenž byl pravomocně odsouzen za spáchání trestného činu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 1. 2014, č. j. 2 Azs 10/2013-62, ze dne 19. 2. 2014, č. j. 3 Azs 25/2013-39, a ze dne 21. 5. 2014, č. j. 6 Azs 33/2014-45).
17. Závěry judikatury zmiňované v předchozím odstavci lze tedy shrnout tak, že nelegální pobyt cizince (žadatele o mezinárodní ochranu) a nepodrobení se rozhodnutí o správním vyhoštění sice v obecné rovině představují porušení předpisů upravujících pobyt cizinců na území České republiky, nicméně samy o sobě ještě nepostačují k závěru o tom, že tento

žadatel představuje nebezpečí pro veřejný pořádek ve smyslu § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu. Aby se o takové nebezpečí jednalo, muselo by ze strany cizince hrozit skutečně intenzivní a závažné porušení zájmů společnosti, což je typicky v případě pravomocného odsouzení na trestnou činnost.

18. Ve vztahu k nyní posuzované věci má soud za to, že nebezpečí tak vysoké intenzity v případě žalobkyně nehrozí. Je sice pravdou, že úmyslné neplnění povinnosti uložené pravomocným rozhodnutím o správním vyhoštění sice může naplňovat formální znaky skutkové podstaty trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání dle § 337 odst. 1 písm. b) trestního zákoníku, na druhou stranu nelze přehlédnout, že v případě žalobkyně příslušný státní zástupce nedal souhlas s jejím zadržením ani se zahájení úkonů trestního řízení (viz str. 2 prvního rozhodnutí o zajištění). Z tohoto důvodu nelze žalobkyninu počínání přikládat trestněprávní rozměr. Z podkladů založených ve správním spise přitom nijak nevyplyvá, že by žalobkyně byla pravomocně odsouzena za jiný trestný čin či pravomocně uznána vinou za přestupek, proto lze usuzovat, že žalobkyně byla po celou faktického pobytu na území České republiky – vyjma nerespektování pravomocného správního vyhoštění a vykonávání nelegální práce v pohostinství – v zásadě bezúhonnou osobou, jež není nebezpečná svému okolí.
19. Za těchto okolností se soud nemůže ztotožnit se závěrem žalovaného, že by žalobkyně mohla představovat nebezpečí pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek. V tomto směru závěry napadeného rozhodnutí nemohou obstát s požadavky plynoucími z výše odkazované judikatury (viz odstavec 16 výše).
20. Soud má naopak za to, že v případě žalobkyně se zjevně nabízela možnost využití zvláštních opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu (potažmo § 123b zákona o pobytu cizinců v době prvního zajištění). V této souvislosti musí soud vyslovit zcela zásadní nesouhlas se způsobem, jak žalovaný vyhodnotil žalobkyní uváděné skutečnosti týkající se jejího bydliště a jejího partnera. Žalovaný (stejně jako předtím Policie ČR) kupříkladu žalobkyni vytknul, že jí uváděná adresa „X“ neexistuje, z čehož obratem dovodil nevěrohodnost žalobkyniny výpovědi. S tím soud nesouhlasí, neboť z veřejně dostupných zdrojů lze snadno ověřit, že uvedená adresa existuje, byť název ulice zní V. (lze si snadno domyslet, jak došlo k záměně: Žalobkyně patrně neuměla vyslovit „ř“, proto v průběhu výpovědi adresu svého pobytu vyslovila jako „V.“ a přítomný tlumočník i protokolující policista si neuvědomili, že název ulice může znít „V.“). Jak lze rovněž zjistit z veřejně dostupných zdrojů, ulice V. se nachází v obytné čtvrti, adresa č. p. X ukazuje na panelový dům (viz <https://mapy.cz/X>, podobně při zadání „V.“ do jakéhokoli internetového mapového prohlížeče), což naopak podporuje věrohodnost příslušné části výpovědi žalobkyně. S ohledem na uvedené je zřejmé, že kategorický závěr žalovaného o neexistující adrese a z toho dovozované nepravdivosti žalobkyní uváděných údajů o místě bydliště byl minimálně předčasný. Za zcela nepřijatelné soud považuje hodnocení žalovaného, že žalobkyně v průběhu správního řízení nedoložila smlouvu o nájmu bytu. Byla-li žalobkyně od 6. 10. 2020 nepřetržitě zajištěna, pak si soud nedokáže dost dobře představit, jak by mohla být schopna zrealizovat předložení případné smlouvy o nájmu bytu, což jistě nelze považovat za dokument, který by člověk běžně nosil při sobě (dovede si například úřední osoba, která je autorem dotčené části odůvodnění napadeného rozhodnutí, představit, zda by v reálném životě při zastavení na ulici byla schopna na místě předložit vlastnický nebo užívací titul ke svému obydlí?). Soud je proto názoru, že správní orgány si skutečnosti týkající se žalobkyní uváděné místa bydliště mohly lépe ověřit, kupříkladu formou

místního šetření na dané adrese – v takovém případě by šlo uvažovat o přizpůsobení doby zajištění jen na dobu nezbytně nutnou k provedení těchto ověřovacích kroků (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2017, č. j. 6 Azs 128/2016 – 44), a nikoliv až do 26. 1. 2021, tj. na dobu delší než tři měsíce. Pokud by se totiž skutečnosti týkající se tvrzení žalobkyně o pronájmu bytu podařilo ověřit jako pravidlé (což nelze *a priori* vyloučit vzhledem k existenci adresy i vzhledem k podobě dané lokality dle ortofotomap), pak by skutečně přicházelo v úvahu mírnější opatření např. v podobě ohlašování se žalovanému [§ 47 odst. 1 písm. b) zákona o azylu], a nikoliv hned nejprísnejší opatření ve formě zajištění, které představuje citelný zásah do práv v podobě omezení nebo dokonce zbavení osobní svobody a vůči jiným opatřením musí být uplatňováno toliko subsidiárně (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2020, č. j. 1 Azs 418/2019 - 25, bod 11).

21. Podobně soud nemůže souhlasit s hodnocením žalovaného ohledně žalobkyní sdělovaných údajů o jejím partnerovi. Označila-li žalobkyně za svého partnera osobu „G. V., státní příslušník Indie, narozen X“, pak nelze uvažovat o nevěrohodnosti tohoto sdělení jen proto, že ve veřejné evidenci je vedena osoba „G. V., státní příslušník Indie, narozen X“ – tedy lišící se rokem narození (1988 namísto 1989). Vzhledem k tomu, že žalobkyně správně uvedla den i měsíc narození svého partnera, lze chybu v uvedení roku (1988 namísto 1989) opět přisuzovat spíše omylu vzniklému (velmi pravděpodobně) při tlumočení výpovědi (podobně jako v případě označení ulice za „V.“ místo „V.“), a nikoliv neznalosti údajů o partnerovi či dokonce účelové lži. Z tohoto hlediska považuje soud závěry žalovaného o nevěrohodnosti žalobkyniny výpovědi za zbytečně tvrdé. Naopak tvrdila-li žalobkyně, že s touto osobou sdílí společnou domácnost a má s ní pronajatý byt na konkrétní adrese (nutno podotknout existující – viz odstavec výše), pak se opět nabízela možnost tyto skutečnosti lépe ověřit, a na základě toho zvážit možnost mírnějšího opatření, a nikoliv hned zajištění spojené s omezením na svobodě (potažmo by šlo uvažovat o zajištění jen na dobu nezbytnou k ověření daných skutečností s možností případného prodloužení). Skutečnost, že žalobkyní uváděný partner pobývá na území bez pobytového oprávnění, sama o sobě opět nebrání možnosti uplatnění mírnějšího opatření vůči žalobkyni.
22. Soud zdůrazňuje, že nepomíjí skutečnost, že žalobkyně nesplnila povinnost uloženou jí pravomocným rozhodnutím o vyhoštění, čímž do jisté míry demonstrovala neochotu podřídit se vůli správních orgánů, což jistě není nejlepší vstupní předpoklad pro volbu mírnějších opatření. Zdejšímu soudu je znám rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2019, č. j. 7 Azs 522/2018 – 33, který vyložil, že „[v]olba mírnějších opatření než je zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany, mezi něž lze řadit zmíněné zvláštní opatření, je vázána na předpoklad, že žadatel bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření, a že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení jeho účasti nejen v řízení ve věci mezinárodní ochrany, nýbrž na základě judikatorních závěrů zdejšího soudu rovněž pro případ výkonu rozhodnutí o vyhoštění, kdyby se rozhodnutí o správním vyhoštění stalo vykonatelným v důsledku negativního výsledku řízení o mezinárodní ochraně.“ Od případu řešeného v citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu se však nyní posuzovaná věc skutkově velmi liší, neboť v judikované věci stěžovatel nedisponoval žádným dokladem totožnosti (naproti tomu žalobkyně se legitimovala platným cestovním pasem Indie), dále se českým i německým orgánům představoval pod smyšlenou identitou (toto žalobkyně nečinila), a navíc nelegálním byl již jeho samotný vstup na území, který proběhl za pomoci převaděčů přes území více států (naproti tomu žalobkyně přicestovala letecky v únoru 2017 a vlastní vstup na území u ní proběhl legálně). Tyto rozdíly dle soudu nasvědčují tomu, že

i navzdory předchozí neochotě žalobkyně podřídit se rozhodnutí o správním vyhoštění nebylo hned paušálně usuzovat (jak činil žalovaný), že žalobkyně do budoucna nebude schopna žádné spolupráce se správními orgány a že by žádné mírnější opatření nepřipadalo v úvahu. V této souvislosti nelze pominout, že žalobkyně již při výslechu na Policii ČR nabízela možnost složení peněžní jistoty (kauce), což lze dozajista hodnotit jako projev vůle ke spolupráci.

23. Soud tedy uzavírá, že byt nepochybně, že ze strany žalobkyně došlo k nesplnění povinnosti uložené rozhodnutím o správním vyhoštění a v obecné rovině i k porušení předpisů o pobytu cizinců, tak s přihlédnutím vzhledem k okolnostem zjištěným ve správním řízení nelze spolehlivě usuzovat, že by jednání žalobkyně dosahovalo takové intenzity, aby mohlo být hodnoceno jako nebezpečí pro veřejný pořádek či bezpečnost státu ve smyslu § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu. Z tohoto hlediska závěry napadeného rozhodnutí nedostojí kritériím vymezeným judikaturou (viz odstavec 16 výše). Žalovaný rovněž učinil ukvapené závěry o tom, že tvrzení žalobkyně o pronájmu bytu na konkrétní adrese jsou nevěrohodná, neboť z veřejně dostupných zdrojů lze ověřit, že daná adresa existuje, přičemž žalovaný kladl až nepřiměřený důraz na nesrovnalosti vzniklé zjevně nedorozuměním v rámci tlumočení. Z tohoto důvodu neobstojí závěry napadeného rozhodnutí o nemožnosti uplatnit mírnější opatření než zajištění. Z uvedených důvodů soud napadené rozhodnutí zrušil (§ 78 odst. 1 s. ř. s.).
24. Soud naproti tomu neshledal důvodnými námitky žalobkyně týkající se nedostatečného zohlednění poměrů v zemi původu, neboť předmětem napadeného rozhodnutí není otázka existence důvodů pro udělení mezinárodní ochrany. Řešení této otázky bude namísto až v rámci posouzení žádosti o mezinárodní ochranu. Soud musí dát žalovanému za pravdu v tom, že podala-li žalobkyně žádost o mezinárodní ochranu teprve až v době trvajícího zajištění, ačkoliv předtím vypovídala, že jí v zemi původu nic nehrozí a že nemá problém tam vycestovat, tak se takový postup jeví jako zjevně bezúspěšné uplatňování práva a pravděpodobně nelze očekávat příliš příznivý výsledek rozhodnutí o její žádosti (jakkoli soud respektuje, že o žádosti zatím nebylo rozhodnuto). To ale nemění nic na tom, že pro zákonnost rozhodnutí o zajištění cizince podle § 46a odst. 1 zákona o azylu není rozhodující, zda bude vyhověno žádosti o mezinárodní ochranu či nikoliv, ale zda je nezbytné jej po dobu řízení o této žádosti omezovat na svobodě. Jak ovšem soud vysvětlil v předchozích odstavcích, v případě žalobkyně tato nezbytnost dána nebyla.
25. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalobkyni, která byla ve věci úspěšná, přiznal soud náhradu nákladu řízení v celkové výši (výrok II). Tato částka se skládá z nákladů zastoupení ve výši 6 800 Kč, které tvoří odměna za dva úkony právní služby ve výši 3 100 Kč (převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby) podle § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), a dvě paušální náhrady hotových výdajů ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Zástupce žalobkyně nedoložil, že by byl plátcem DPH, přičemž tuto skutečnost nelze ověřit ani z veřejně dostupných rejstříků, proto odměna není navyšována o hodnotu DPH. Náhradu nákladů řízení uložil soud žalovanému zaplatit žalobkyni ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 54 odst. 7 ve spojení s § 55 odst. 5 s. ř. s.) k rukám zástupkyně žalobkyně, která je

advokátem (§ 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů ve spojení s § 64 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 16. listopadu 2020

Mgr. Josef Straka, v. r.
samosoudce